

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/144/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117225545
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4117225545.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobcu: K.. N. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX W., právne zastúpený R.. T. F., advokátom, so sídlom M.R.U. XX/X, XXX XX F. nad F., proti žalovanému: R. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. pri hostinci XXX/X, XXX XX U. Z., o zaplatenie sumy 1.500 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25. júna 2018 č.k. 14C/62/2017- 52, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.500 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.500 eur od 01.01.2015 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 3% mesačne zo sumy 1.500 eur od 01.01.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 657, § 544 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na vykonané dokazovanie, z ktorého zistil, že dňa 01.07.2013 bola uzatvorená písomná zmluva o pôžičke medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, predmetom ktorej bolo zapožičanie sumy 5.500 eur. Zmluva obsahovala vyhlásenie, že dlžník vlastnoručným podpisom potvrdzuje, že veriteľ zapožičal dlžníkovi jednorázovo 5.500 eur v hotovosti a v celosti pri podpise zmluvy. Poukázal na to, že pôžička bola zabezpečená vystavením vlastných zmeniek žalovaným na výšku istiny v sume 4.000 eur a 1.500 eur. Splatnosť pôžičky bola dohodnutá pri sume 4.000 eur do 31.12.2013 do 12.00 hod, a pri sume 1.500 eur do 31.12.2014 do 12.00 hod. Pre prípad neuhradenia pôžičky bola dojednaná zmluvná pokuta 3% mesačne z dlžnej sumy. Z príjmových pokladničných dokladov vyplynulo, že žalovaný uhradil dňa 03.02.2014 sumu 1.000 eur, dňa 25.04.2014 sumu 1.000 eur a dňa 04.07.2014 sumu 2.000 eur. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že strany mali uzatvorenú aj zmluvu o pôžičke zo dňa 10.06.2011, kde žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi pôžičku 6.000 eur na dobu do 10.06.2012. Uvedená pôžička bola podľa potvrdenia o platbách splatená nasledovne: dňa 30.06.2011 - 500 eur, 22.09.2011 - 1.000 eur, 10.11.2011 - 1.000 eur, 03.08.2012 - 1.000 eur, 08.08.2012 - 2.500 eur.

2. Na základe uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca svoj nárok odvodzoval od zmluvy o pôžičke uzatvorenej písomne so žalovaným ako dlžníkom. Poukázal na to, že zmluva o pôžičke, ktorou veriteľ prenecháva dlžníkovi veci určené podľa druhu, je typom reálnej zmluvy, teda pokiaľ nedôjde k odovzdaniu peňazí alebo bezhotovostnému prevodu dojednanej sumy na účet dlžníka, nevznikne medzi stranami zmluvný vzťah. Dôkazné bremeno ohľadom tvrdení o uzatvorení pôžičky a o poskytnutí

prenechaní predmetu pôžičky spočíva na veriteľovi. Ak má veriteľ k dispozícii písomnú zmluvu o pôžičke s potvrdením dlžníka o prevzatí predmetu, dôkazné bremeno uniesol a toto sa presúva na dlžníka, aby preukázal, že k odovzdaniu predmetu pôžičky nedošlo.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Žalobca preukázal poskytnutie pôžičky v sume 5.500 eur písomnou zmluvou podpísanou žalovaným, kde tento ako dlžník vyhlásil, že potvrdzuje prijatie uvedenej sumy. Žalovaný v konaní túto skutočnosť namietal, tvrdil, že mu bolo poskytnutých len 4.000 eur. Toto tvrdenie však nijako nepreukázal, ani nenavrhol žiadne dôkazy na jeho preukázanie. Poukázal na to, že ohľadom sumy 1.500 eur žalovaný uviedol, že nešlo o pôžičku, ale mala to byť kompenzácia za stratené pneumatiky z priestoru žalobcu, kde v tom čase vykonával žalovaný práce. Toto tvrdenie, rovnako ani tvrdenie, že žalobca súhlasil, že si túto sumu môže odpracovať, nemal súd v konaní preukázané, za týmto účelom nebol vykonaný ani navrhnutý žiaden dôkaz. Uviedol, že vyčíslenie prác preloženým žalobcom (č.l. 19) nie je relevantným dôkazom o vykonaných prácach, prípadne o existencii pohľadávky žalovaného voči žalobcovi. Dodal, že žalovaný v rámci procesnej obrany toto ani nežiadal započítať. Súd poukázal aj na skutočnosť, že zmluvné strany si pre prípad porušenia dohodli zmluvnú pokutu vo výške 3 % mesačne z dlžnej sumy, ktorá bola v zmysle § 544 ods. 2 dojednaná platne. Žalovaný nijakým spôsobom nenamietal jej dojednanie alebo výšku, podľa jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 25.06.2014 si bol zmluvnej pokuty vedomý. Na základe uvedeného súd prvej inštancie vyhodnotil obranu žalovaného ako neúčinnú a vyhovel žalobe v časti istiny aj zmluvnej pokuty. Žalovaný sa dostal do omeškania s vrátením dlhu dňa 01.01.2015 (splatnosť pôžičky v sume 1.500 eur bola dohodnutá na deň 31.12.2014). Nakoľko žalovaný neplnil dlh riadne a včas, uviedol, že žalobca mal nárok na úroky z omeškania z priznanej sumy od dňa uplatneného v žalobe, teda od 01.01.2015, a to vo výške 5,05 % ročne. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, preto žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, teda v rozsahu 100 %.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť mu ho na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uviedol, že dlžná suma 1500 eur predstavovala náhradu za stratené gumičky z garáže žalobcu, kde mu žalovaný robil rekonštrukčné práce. Uvedenú sumu zahrnul do zmluvy o pôžičke zo dňa 1.7.2013 a preto aj posunul splatnosť tejto sumy o jeden rok. Zdôraznil, že žalobca mu v žiadnom prípade nedal sumu 1500 eur v hotovosti. Dodal, že až v období jar- leto 2017 začal od neho žalobca požadovať splácanie pôžičky, a to aj napriek tomu, že u neho odrobil sumu 6800 eur spolu ďalšími pracovníkmi, ktorých vyplatil on. Uviedol, že ide o osoby - X. T., T. T., M. I., Y. Y., E. T. a tiež osoby U. F., Y. U., E. Q., ktorých čestné prehlásenia zároveň priložil k odvolaniu. Záverom dodal, že v roku 2017 podal na žalobcu aj trestné oznámenie, o ktorom doposiaľ nedostal žiadne vyrozumienie. Doplnil, že žalobca evidentne čakal tri roky od splatnosti pôžičky, kým mu on vykonal všetky práce a následne na neho podal žalobu.

5. Žalobca k odvolaniu žalovaného v písomnom vyjadrení uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny. Odvolanie považoval len za parafrázovanie tvrdení žalovaného pred súdom prvej inštancie. Vo vzťahu k prílohám (čestné prehlásenia) predloženým žalovaným spolu s odvolaním uviedol, že tieto sú ako forma procesného útoku / obrany v zmysle ust. § 366 CSP právne irelevantné. Tieto totiž neboli žalovaným uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, a to dokonca napriek tomu, že bola žalovanému uznesením explicitne poskytnutá možnosť, aby v lehote 10 dní zaslal súdu návrhy na doplnenie dokazovania, teda, či žiada predvolať svedkov s celými adresami a za akým účelom. Zdôraznil, že takúto možnosť však žalovaný preukázateľne ignoroval. Žalovaný teda v konaní pred súdom prvej inštancie nijako nepreukázal svoje tvrdenia, ani nenavrhol žiadne dôkazy. Poukázal na to, že z charakteru čestných prehlásení (písmo, štylistika...) je nado všetky pochybnosti zrejmé, že tieto boli spísané, resp. skoncipované jednou a tou istou osobou, a to pravdepodobne žalovaným. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal mu trovy odvolacieho konania.

6. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu vo svojom podaní uviedol, že práve žalobca sa na jeho úkor obohatil. Považoval za nepravdivé tvrdenie žalobcu, že si neuplatnil vypočutie svedkov, lebo pojednávanie bolo odročené, avšak svedkov sa mu nepodarilo zohnať, lebo pracujú v zahraničí. Až keď sa mu to podarilo, hneď tieto listiny predložil odvolaciemu súdu. Dodal, že všetky čestné prehlásenia sú podpísané skutočnými osobami, ktoré žalobca tiež pozná. Uviedol, že žalobca klame a zatajuje, že peniaze mu boli vrátené, a to značne vyššia čiastka ako mu patrila. V ďalšom písomnom podaní žiadal zo dňa 15.12.2018, aby súd preskúmal zvukovú nahrávku zo dňa 27.4.2017, ktorá zachytáva rozhovor medzi

stranami sporu a ktorá potvrdzuje, že žalobca nedal žalovanému sumu 1500 eur v hotovosti. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal žalobcu na zaplatenie sumy 2000 eur, ktoré mu odrobil za zmiznuté gummy.

7. V písomnom podaní k vyjadreniam žalovaného žalobca vo vzťahu k podaniu zo dňa 15.12.2018 s označením „Žiadosť“ uviedol, že ide akési doplnenia odvolania, pričom súdu prvej inštancie bolo žalovaným doručené až štyri mesiace po podaní samotného odvolania. Zdôraznil, že takýto postup žalovaného je však v priamom rozpore s ust. § 365 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Uviedol, že aj keby ju žalovaný uplatnil priamo v odvolaní, išlo by o novoty v odvolacom konaní. Čo sa týka samotnej nahrávky, žalovaný sa doposiaľ o nej nezmienil, preto sú dôvodné pochybnosti o jej pôvode, navyše vyhotovenie tajnej nahrávky by bolo v rozpore so zákonom v zmysle § 12 ods. 1 OZ.

8. V ďalšom písomnom podaní žalovaný žiadal, aby bol žalobca zaviazaný zaplatiť mu sumu 2000 eur, ale aj sumu 1000 eur za psychický teror. K predloženej nahrávke uviedol, že ju ako dôkaz predložil hneď ako sa dozvedel, že to nie je trestné v civilnom konaní, pričom nejde o súkromný rozhovor, ale o obchodný.

9. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a preto ho potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. Zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol správne na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil.

10. Predmetom konania bola žaloba doručená súdu dňa 24.07.2017, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.500 eur so zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2013 požičal žalovanému 5.500 eur, ktoré boli žalovanému poskytnuté v hotovosti pri podpise zmluvy. Žalovaný z pôžičky neuhradil sumu 1.500 eur. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol dňa 25.08.2017 platobným rozkazom, č.k. 14C/62/2017-11. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný včas odôvodnený odpor, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť. Žiadal od žalobcu vrátiť ním podpísanú prázdnu zmenku. Uviedol, že od žalobcu si požičal trikrát, vždy peniaze vrátil. Tvrdil, že ústna dohoda z jeho strany bola aj taká, že si dlžobu môže odpracovať. To fungovalo do doby, keď žalobcu požiadal o zúčtovanie pôžičky a vtedy sa mu začal žalobca nepriamo vyhrážať. Z jeho strany bolo všetko zaplatené. Z dôvodu podaného odporu súd uznesením zo dňa 05.01.2018 platobný rozkaz zrušil.

11. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval odvolací súd za podrobne a riadne odôvodnené a plne sa s jeho odôvodnením stotožňuje, preto nepovažuje za potrebné sa opätovne vyjadrovať k všetkým tvrdeniam žalobcu uvedeným v konaní. Na doplnenie dodáva:

12. Súd prvej inštancie v konaní dospel k správne záveru o tom, že žalobca preukázal uzatvorenie písomnej zmluvy o pôžičke, ako aj odovzdanie sumy pôžičky žalovanému, keď žalovaný výslovne v písomnej zmluve o pôžičke potvrdil prevzatie čiastky 5500 eur pri podpise zmluvy. V takom prípade, keď dlžník popiera prevzatie žalovanej sumy pôžičky, zaťažuje potom dôkazné bremeno práve na dlžníkovi, aby v konaní preukázal opak. Žalovaný sa bránil tým, že sumu 1500 eur neprevzal od žalovaného titulom pôžičky, ale malo ísť o údajný dlh z dôvodu straty gummy žalobcu z jeho garáže. Uvedenú sumu si mal žalovaný u žalobcu odpracovať, dokonca vo výške 6800 eur. Tieto tvrdenia však žalovaný v konaní nijako nepreukázal, preto súd prvej inštancie správne vyhodnotil obranu žalovaného ako neopodstatnenú. Rovnakú argumentáciu žalovaný uplatnil aj v podanom odvolaní. K odvolaniu však žalovaný priložil aj čestné prehlásenia troch svedkov, ktorí uvádzali, že vykonávali u žalobcu rôzne práce spolu so žalovaným. V danom prípade však odvolací súd predložené listinné dôkazy musel vyhodnotiť ako novoty v odvolacom konaní v zmysle ust. § 366 CSP. Žalovaný k odvolaniu predložil taký prostriedok procesnej obrany, ktorý nepoužil v konaní pred súdom prvej inštancie, bez ohľadu na to, že mal v záujme vypočuť nejakých svedkov, ktorých vypočutie nakoniec nenavrhol. Táto odvolacia námietka žalovaného predstavuje odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. g) CSP, podľa ktorého

zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Uvedený odvolací dôvod však treba vnímať v spojitosti s ust. § 366 písm. d), z ktorého vyplýva, že novoty v odvolacom konaní môže odvolateľ použiť v tomto prípade len vtedy, ak ich v konaní pred súdom prvej inštancie nemohol použiť bez svojej viny. Následné tvrdenie žalovaného, že nepredložil tieto dôkazy včas, lebo svedkovia v tom čase pracovali v zahraničí, neboli v konaní preukázané. Žalovaný ani pred súdom prvej inštancie neuviedol mená svedkov, ktorých žiada vypočuť. Na pojednávaní dňa 25.6.2018 iba uviedol, že návrhy na doplnenie dokazovania neposlal, pretože dvaja pracovníci sú vo Francúzsku a ďalší dvaja odmietli vypovedať. Na základe toho nebolo možné stotožniť osoby svedkov a tvrdenie žalovaného, že tieto osoby boli pôvodne vycestované v zahraničí. Odvolací súd k navrhnutým dôkazom dodáva, že aj keby žalovaný predložil včas uvedené čestné prehlásenia, teda pred súdom prvej inštancie, tieto prehlásenia nepreukazujú tvrdenie žalovaného, že od žalobcu ako veriteľa neprevzal sumu 1500 eur. Dôkazné bremeno, ktoré v tomto prípade zaťažuje žalovaného spočíva v tom, že žalovaný by musel pred súdom dôkaznými prostriedkami vyvrátiť skutočnosť, že mu bola v zmysle písomnej zmluvy o pôžičke odovzdaná aj suma 1500 eur.

13. Ďalšia obrana žalovaného spočívajúca v tom, že sa so žalobcom dohodol na tom, že sumu 1500 eur si u neho odpracuje, v konaní tiež nebola preukázaná. Žalobca síce nepoprel, že žalovaný u neho vykonal nejaké práce, poprel však, že by to bolo titulom neuhradenej sumy 1500 eur zo zmluvy o pôžičke. Ak žalovaný vykonal pre žalobcu nejaké práce a tieto mu neboli uhradené, nič nebránilo žalovanému, aby si vymáhal na súde nárok na ich zaplatenie. Skutočnosť, že až v odvolacom konaní v rámci podaných vyjadrení si žalovaný uplatnil zaplatenie sumy 2000 eur od žalobcu, je irelevantná. Keďže v priebehu konania na súde prvej inštancie nebol zo strany žalovaného podaný vzájomný návrh na zaplatenie, odvolací súd sa týmto návrhom v tomto štádiu konania už zaoberať nemohol, a to s poukazom na § 372 CSP (v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou).

14. V neposlednom rade sa odvolací súd zaoberal aj podaním žalovaného doručeným odvolaciu súdu dňa 18.12.2018, ktoré doručil spolu s USB kľúčom domáhajúc sa, aby bol preskúmaný dodatočný dôkaz, a to zvuková nahrávka rozhovoru medzi stranami sporu, preukazujúca tvrdenie žalovaného. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na ust. § 365 ods. 3 CSP, podľa ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Uvedené podanie žalovaného s predmetným dôkazom bolo však odvolaciu súdu doručené až dňa 18.12.2018, pričom žalovanému uplynula odvolacia lehota dňa 21.8.2018, teda dávno po uplynutí odvolacej lehoty. Navyše je potrebné dodať, že aj keby žalovaný doručil tento dôkaz spolu s odvolaním, išlo by opätovne o novoty v odvolacom konaní, pretože nahrávku zo dňa 27.4.2017 mohol predložiť ako dôkaz už v prvoinštančnom konaní. S poukazom na uvedené sa odvolací súd s navrhnutými dôkazmi žalovaného nemohol zaoberať. Odvolací súd zdôrazňuje, že sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou byť nemôže.

15. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil, a to s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).